

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 3 april 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga fastigheter m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I proposition nr 112 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 28 februari 1941, föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att de i den såsom bilaga till statsrådsprotokollet fogade förteckningen avsedda, statens järnvägar tillhöriga tomtområdena m. m. må försälas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas, *dels ock* besluta, att vid nämnda försäljning inflytande medel skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

I två motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 193, av herr *B. Nilsson* m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 260, av herr *K. A. Ryberg* m. fl., har hemställts, att vid omprövningen av förslaget om försäljningen av Kinds härads järnväg hänsyn tages till ortsbefolkningens hävdvunna rätt och vitala intressen; samt att med försäljningen måtte få anstå till dess undersökning verkställts om huru ortsbefolkningens intresse i fråga om järnvägsvallens nyttjande som väg skäligen kan tillgodoses.

I skrivelse den 20 februari 1941 har *järnvägsstyrelsen* framlagt förslag om försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden, som äro eller komma att bliva obehövlige för järnvägsändamål. En styrelsens skrivelse bilagd förteckning över ifrågavarande fastigheter och fastighetsdelar är bifogad statsrådsprotokollet och finnes också såsom bilaga fogad till detta utlåtande (*Bilaga*).

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

Till en början torde jag få erinra om att Kungl. Maj:t, i anledning av vad 1939 års lagtima riksdag i skrivelse nr 198 uttalat angående lämpligheten av, bland annat, enhetliga normer för försäljning av under kommunikationsverkens förvaltning stående fastigheter, genom beslut den 12 maj 1939 anbefallt generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen att med beaktande av vad riksdagen i nämnda skrivelse anfört i samråd uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag i ämnet. Med gemensam skrivelse den 28 januari 1941 hava nämnda verksstyrelser inkommit med den anbefallda utredningen. Innan slutlig ställning toges till de i ut-

redningen framlagda förslagen, torde resultaten av pågående utredningar rörande motsvarande spörsmål för övriga delar av statsförvaltningen böra avvaktas.

Vad härefter angår de i järnvägsstyrelsens förevarande framställning avsedda, statens järnvägar tillhöriga fastigheterna och fastighetsdelarna anses desamma av järnvägsstyrelsen vara eller inom en snar framtid komma att bli obehövlige för statens järnvägar. Med hänsyn härtill torde anledning till erinran mot det av järnvägsstyrelsen föreslagna försäljningsbemyndigandet icke föreligga. Jag vill därför tillstyrka, att riksdagens medgivande till fastigheternas och fastighetsdelarnas försäljning under av järnvägsstyrelsen angivna förutsättningar inhämtas.

I likhet med vad förut tillämpats torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva föreliggande köpeanbud och fastställa de villkor, under vilka varje område må försäljas. Såsom tidigare i regel skett och järnvägsstyrelsen jämväl nu föreslagit synas inflytande försäljningsmedel böra tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Utskottet.

Då i propositionen anges att ifrågavarande fastigheter äro obehövlige för statens järnvägar må framhållas, att fastigheternas betydelse ej endast för nämnda affärsverk utan även för andra statliga eller allmänna ändamål måste beaktas vid utredningen om deras försäljning. Såsom i detta avseende belysande må hänvisas till det i propositionen framlagda förslaget om försäljning av den gamla banvallen till Kinds härads järnväg. Enligt vad i väckta motioner nu upplyses har denna banvall alltsedan järnvägen upphörde använts som bygdeväg, och utskottet måste därför i anslutning till vad i motionerna anföres finna starkt fog föreligga för att vid detta områdes avhändelse skäligen hänsyn tages till befolkningens intresse av att området alltjämt får begagnas som väg.

Endast under nu angivna förutsättning har utskottet ansett sig kunna tillstyrka propositionen.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må

a) medgiva, att de i den såsom bilaga till statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 28 februari 1941 fogade förteckningen avsedda, statens järnvägar tillhöriga markområdena m. m. må försäljas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas,

b) besluta, att vid nämnda försäljning inflytande medel skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv;

II. att motionerna I: 193 och II: 260 må anses besvarade med vad utskottet ovan anför.

Stockholm den 1 april 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 77.

Bilaga.

Förteckning över statens järnvägar tillhöriga fastigheter och fastighetsdelar, som ej äro eller beräknas bliva för järnvägsändamål behövliga.

L ä g e	Ungefärlig areal kvm	A n m ä r k n i n g a r
<i>I distriktet.</i>		
Södertälje C.	8,700	Äldre järnvägsbank och delvis utfylld kärr- och sankmark. Åker, äng, vassar och sjöbotten å Alnängarna. Areal cirka 105 hektar
Örebro	—	
Västanfors	8,500	Delar av bangårdsområdet och mark för upprivet industrispår.
Hölö	15,700	
Västerljung	14,000	Delar av bangårdsområdena.
Nyköpings östra	1,050	
Okna	1,350	Del av bangårdsområdet jämte bostadshus nr 9 A.
Kimstad	3,900	
Fågelhem	360	Del av bangårdsområdet. Tomtmark.
Rotebro	6,300	
Uppsala C.	750	Del av bangårdsområdet. Stadsågan nr 124 med garage-, verkstads- och magasinsbyggnad.
Tierp	2,220	
<i>II distriktet.</i>		
Strömstad	616	Tomt med garage- och bostadsbyggnad.
Ödeborg	1,900	Tomt med enskild tillhörig byggnad.
Billingsfors	2,850	Delar av bangårdsområdet med enskilda tillhöriga byggnader.
Bengtstors	39,000	
Mölnåls övre	6,200	Tomtmark i uttömt grustag med enskild tillhörig byggnad.
Mölnålsövre—Mölnlycke	2,200	
Hindås	2,100	Tomtmark.
Bollebygd	6,500	
Sandared	30,000	Del av bangårdsområdet.
Sjömarken	9,500	
Ullared	12,000	
<i>III distriktet.</i>		
Hörby	720	Tomt nr 6 i kvarteret Gärenäs.
Eslöv	4,800	Gatemark i Storgatan enligt fastställd stadsplan; nyttjas av staden sedan år 1876 utan ersättning.
Hälsingborg	415	
Lackalunga	—	Tomten nr 3 i kvarteret John Ericson med ett bostadshus. Uttömt grustag. Areal cirka 12,50 hektar.
Vallkärra	550	
<i>IV distriktet.</i>		
Ockelbo	11,000	Del av bangårdsområdet med enskild tillhörig såg jämte hyvleri.
Kolforsen—Ockelbo	26,000	
Näsviken	19,000	Skogs- och tomtmark vid Näsvikens gamla station.
Furudal	4,400	Tomtmark med enskilda tillhöriga bostadshus.
Lillhamra	9,400	Del av bangårdsområdet med enskild tillhörig bostadshus. Tomtmark.
Svenstavik	3,500	

L ä g e	Ungefärlig areal kvm	A n m ä r k n i n g a r
Söraker	8,200	Del av bangårdsområdet.
Kramfors	1,220	Tomt med garage och bostadshus.
Långvattnet	6,600	Del av bangårdsområdet.
<i>VI distriktet.</i>		
Sparsör	350	Tomtmark med enskild tillhörig byggnad.
Hillared	4,000	Tomtmark med enskild tillhörig byggnad samt sankmark.
Kinds härads järnväg, avsöndrad mark	—	{ Gammal banvall & linjen Borås—Hillared. Areal cirka 45 hektar.
Målerås	—	{ Jordbruksfastigheter, huvudsakligen för skogsbruk, belägna i tvenne block på cirka $\frac{1}{2}$ mils avstånd från Målerås station. Areal sammanlagt cirka 920 hektar.